

glemt Alt, hvad de havde lært, var det den ligegyldigste Sag af Verden, om de havde glemt det 4 Maanedes efter deres 13de eller 4 Maanedes efter deres 14de Aar. — Saaledes staaer Sagen for mig. Skolemulterne kunne ikke skaffe en stadig Skolegang, og de gjøre det ikke heller. Den høitærede Minister sagde, at naar Børnene fattes ud til Tjeneste, skulde man søge at nøde dem, som bruge deres Arbeidskraft, til at sende dem i Skole, men det er mig bekjendt, at der er Steder, hvor man ligefrem accorderer saaledes: Saa Meget giver jeg min Bogterdreng i Løn; saa Meget er Skolemulcten, altsaa faaer han saameget mindre, og man maa da vel spørge, hvad dette kan hjælpe med Hensyn til Børnenes Underviisning? Derimod foresøger det den stakkels Families Fortrød og Tryk, idet den faaer saameget mindre for Børnenes Arbejde. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Nielsen) foreslog, at der skulde betales en Mulct af 1 Mk., hver Gang Huusbonden lod det Barn, som var i hans Tjeneste, forsømme Skolen, men Virkningen deraf vilde kun blive, at det fattige skolepligtige Barn slet ikke fik nogen Tjeneste. Derfor maa jeg tilstaae, at det, som den høitærede Kirkeminister udtalte om Faderens og Moderens Majestæt, glædede mig meget. Jeg har den Tro og Tillid til Fader- og Moderhertet, at det vil være den bedste Bærge for BARNET, men jeg deler ikke den Betragtning, som blev fremsat af det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), at BARNET, i det Dieblik det fødes, er undergivet Samsundet; thi det er Gud stee Lov i Reglen ikke nødvendigt, at dette tager sig af det nyfødte Barn. Den, som stæbte Mennesket i Begyndelsen, har Gud stee Lov i Fader- og Moderhertet nedlagt en Tølelse, som gjør, at det i de allerfleste Tilfælde er unødvendigt, og det er mit glade Haab, at man, naar man ved at give Forældrene Dihndighed lægger et Ansvar over paa dem, som de ikke i dette Dieblik føle, fordi man har taget Dihndigheden fra dem, i de allerfleste Tilfælde vil faae en ligesaa god, ja bedre Skolegang, end man har i dette Dieblik. Jeg har ogsaa nogen Erfaring i saa Henseende, thi jeg har i mange Aar siddet i en Skole-

commission, og jeg har engang bragt det der- til, at man i et halvt Aar forsøgte ikke at mulctere. Da dette Halvaar var forbi, og man eftersaae Forsømmelseslisterne, sagde de to første Medlemmer i Commissionen: Skolegangen har været den samme, men vi kunne da lige saa godt mulctere. Jeg svarede: Nej, jeg mener ganske det Modfatte; vi kunne da ligesaa godt lade være at mulctere; men der- til blev ganske rigtig indvendt, at Loven paa- byder det. Det er ganske vist saa, men derfor skal man stræbe efter at faae saadanne Forbe- stemmelse ændrede, som efter min Mening ikke gjøre Gavn, men kun absolut Skade. Der er et andet Forhold, vi jo ogsaa kunne betragte. Der klages stadigt i Almueskolerne over Forsømmelser, uagtet man har Mulcter, men der er ved Siden af Almueskolerne op- rettet en stor Mængde Skoler, hvori der ikke er Skolemulcter eller nogen Tvang til at holde Børnene i Skole, og hvor mange fattige Børn søge hen, men jeg har aldrig hørt, at der i dem klages over Skoleforsømmelser. — I eet Punkt er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), nemlig deri, at vor Skole- underviisning trænger meget til at forbedres og at udvikles; men det første Skridt til, at dette kan stee, er efter min Formening, at man gjør Sagen saa fri som mulig. Jeg skal ikke her foreslaae, at man gaaer til den yderste Yderlighed, nemlig at ophæve Skoletvangen med eet Slag; for mit Vedkommende kunde jeg godt være med dertil, men jeg erkjender, at den offentlige Mening ikke staaer saaledes paa den Side, at det vilde være tilraadeligt. Det glæder mig imidlertid at høre, at den høitærede Kirkeminister erkjender, at Noget maa der gøres, og navnlig, at det er Faderens og Moderens Majestæt, som bør komme til sin Ret ligeoverfor Børnene. — Det var disse Bemærkninger, jeg sølte mig opfordret til at udtale ligeoverfor de meget stærke Ytringer, der i modsat Retning ere fremkomne fra flere Sider, og navnlig fra det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds.

Formanden: Det ærede Melem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.